

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 10 stycznia 2020 r.

Pozycja 39

POSTANOWIENIE z dnia 16 października 2019 r. Sygn. akt Ts 232/17

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Stanisław Rymar – przewodniczący i sprawozdawca
Wojciech Sych
Piotr Tuleja,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 17 lipca 2019 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej M.J.,

p o s t a n a w i a:

nie uwzględnić zażalenia.

Orzeczenie zapadło większością głosów.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej, wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 18 grudnia 2017 r. (data nadania), M.J. (dalej: skarżący) wystąpił o stwierdzenie niezgodności art. 425 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1987, ze zm.; dalej: k.p.k.) w zakresie, w jakim uznaje, że „orzeczeniem sądu I instancji jest postanowienie oskarżyciela publicznego” oraz art. 426 § 1 k.p.k. w zakresie, w jakim „sąd rozpoznający po raz pierwszy środek odwoławczy od orzeczenia oskarżyciela publicznego jest sądem II instancji” z: art. 10 ust. 2; art. 10 ust. 2 w związku z art. 45 ust. 1; art. 45 ust. 1; art. 45 ust. 1 w związku z art. 2; art. 45 ust. 1 w związku z art. 10 ust. 2; art. 176 ust. 1 w związku z art. 2; art. 176 ust. 1 w związku z art. 10 ust. 2; art. 176 ust. 1 w związku z art. 45 ust. 1 Konstytucji.

Postanowieniem z 17 lipca 2019 r. Trybunał Konstytucyjny odmówił nadania skardze dalszego biegu. Postanowienie doręczono pełnomocnikowi skarżącego 29 lipca 2019 r. Pismem z 2 sierpnia 2019 r. skarżący wniósł na to postanowienie zażalenie, domagając się jego uchylecia w całości i nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 5 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072, ze zm.; dalej: u.o.t.p. TK) skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Trybunał w składzie trzech sędziów rozpatruje zażalenie na posiedzeniu niejawnym (art. 37 ust. 1 pkt 3 lit. c w związku z art. 61 ust. 5-8 u.o.t.p. TK). Na etapie rozpoznania zażalenia Trybunał bada przede wszystkim, czy w wydanym postanowieniu prawidłowo stwierdził istnienie przesłanek odmowy nadania skardze dalszego biegu.

2. Postanowieniem z 17 lipca 2019 r. Trybunał odmówił nadania badanej skardze dalszego biegu na podstawie art. 61 ust. 4 pkt 2 u.o.t.p. TK uznając, że wniesiona skarga nie spełnia wymogu określonego w art. 53 ust. 1 pkt 5 u.o.t.p. TK i brak ten nie został przez skarżącego usunięty (art. 61 ust. 3 u.o.t.p. TK) oraz na podstawie art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p. TK uznając, że nie spełnia ona wymogu określonego w art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p. TK.

Pierwszą podstawą odmowy nadania skardze dalszego biegu było nieusunięcie przez skarżącego, reprezentowanego przez radcę prawnego, braku formalnego skargi konstytucyjnej, poprzez udokumentowanie daty doręczenia ostatecznego orzeczenia wydanego w sprawie objętej wniesioną skargą.

Drugą podstawą odmowy stanowiła ocena, że badana skarga nie spełnia – wynikającego z art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p. TK – wymogu określenia sposobu naruszenia konstytucyjnych wolności lub praw skarżącego w sprawie zakończonej wydaniem ostatecznego rozstrzygnięcia gdyż, jak wynika z uzasadnienia tego orzeczenia, zostało ono wydane na podstawie innych okoliczności, niż te wskazane w badanej skardze.

3. W zażaleniu skarżący podniósł, że udokumentowanie daty doręczenia ostatecznego orzeczenia jest nieuzasadnione, gdyż „w sprawie nie istniała wątpliwość czy skargę wniesiono w terminie”, a potwierdzenie odbioru miało postać elektroniczną, co uniemożliwiło jej udokumentowanie. Skarżący stwierdził również, że wobec tego, iż „przedmiotem skargi nie są przepisy normujące dostęp do akt, ale przepisy procesowe postępowania karnego”, to zasadne jest nadanie skardze dalszego biegu.

4. Wniesione zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

4.1. Zgodnie z art. 53 ust. 1 pkt 5 u.o.t.p. TK skarga konstytucyjna powinna zawierać udokumentowanie daty doręczenia ostatecznego orzeczenia wydanego w sprawie objętej wniesioną skargą. Ustawa nie przewiduje wyjątku, na podstawie którego skarżący byłby zwolniony z tego obowiązku w sytuacji, gdy dochowanie terminu wniesienia skargi nie ulegałoby wątpliwości. Trybunał nadaje skardze dalszy bieg wówczas, gdy spełnia ona przewidziane w ustawie wymagania oraz gdy nie jest oczywiście bezzasadna (art. 61 ust. 2 u.o.t.p. TK). Niespełnienie choćby jednego z wymogów formalnych skargi uniemożliwia nadanie jej dalszego biegu, tym bardziej, jeśli skarżący został wcześniej wezwany do usunięcia określonego braku formalnego. W zaskarżonym postanowieniu Trybunał wyjaśnił, że w celu udokumentowania daty doręczenia postanowienia Sądu Rejonowego, skarżący mógł przedstawić np. potwierdzoną za zgodność z oryginałem kopię (odpis): 1) potwierdzenia odbioru, wydrukowanego na wniosek skarżącego z systemu teleinformatycznego, 2) koperty

(zaopatrzonej m.in. w numer przesyłki), w której otrzymał od sądu treść tego orzeczenia lub 3) jakichkolwiek innych stosownych dokumentów, potwierdzających datę tego doręczenia. Mimo że poprawne usunięcie tego wymogu formalnego było możliwe, skarżący wywodząc, iż wniósł skargę w terminie, nie przedłożył żadnego dokumentu celem spełnienia wymogu określonego w art. 53 ust. 1 pkt 5 u.o.t.p. TK.

4.2. W skardze konstytucyjnej oraz we wniesionym zażaleniu skarżący podnosił twierdzenia, które nie pokrywały się z treścią uzasadnienia ostatecznego orzeczenia wydanego w jego sprawie.

Po pierwsze, skarżący przekonywał, że bliżej nieokreślony sędzia Trybunału Konstytucyjnego przekroczył swoje uprawnienia, odmawiając wykonania wniosku skarżącego o udostępnienie akt sprawy, podczas gdy z uzasadnienia ostatecznego orzeczenia wynika, że skarżący miał zapewnione prawo dostępu do akt sprawy lub uzyskania odpisów, kopii lub wyciągów z tych akt pod warunkiem złożenia stosownego wniosku zgodnie z art. 74 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p. TK.

Po drugie, stwierdził również, że w jego ocenie sędziowie Trybunału podejmują bliżej nieokreślone czynności, mimo braku ku temu stosownych podstaw. Nie wyjaśnił jednak, jakie to czynności i przez jakich sędziów miały być wobec niego podejmowane oraz w jakim związku z naruszonymi konstytucyjnymi wolnościami lub prawami skarżącego pozostaje ten zarzut. Również ostateczne orzeczenie wydane w jego sprawie nie dotyczyło takiego zagadnienia.

Należy zatem przypomnieć, że warunkiem przeprowadzenia kontroli konstytucyjności kwestionowanych w skardze przepisów jest wykazanie przez skarżącego relewantnego związku zachodzącego pomiędzy tymi przepisami, naruszonym podmiotowym prawem konstytucyjnym skarżącego oraz sposobem, w jaki przepisy te – stanowiąc podstawę ostatecznego orzeczenia – naruszyły to prawo (zob. postanowienie TK z 22 maja 2018 r., sygn. Ts 27/17, OTK ZU B/2018, poz. 119). Ponieważ skarżący podnosił w skardze, że kwestionowany przepis został w jego sprawie zastosowany w innych okolicznościach i w inny sposób, niż to wynika z ostatecznego orzeczenia (treścią którego Trybunał – oceniając sposób naruszenia – jest związany), to przesłanka określona w art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p. TK nie może zostać uznana za spełnioną.

5. Wobec tego, że w zaskarżonym postanowieniu Trybunał stwierdził, iż badana skarga nie spełnia wymogów określonych w art. 53 ust. 1 pkt 2 i 5 u.o.t.p. TK, a wniesione zażalenie nie podważyło tych ustaleń, Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.